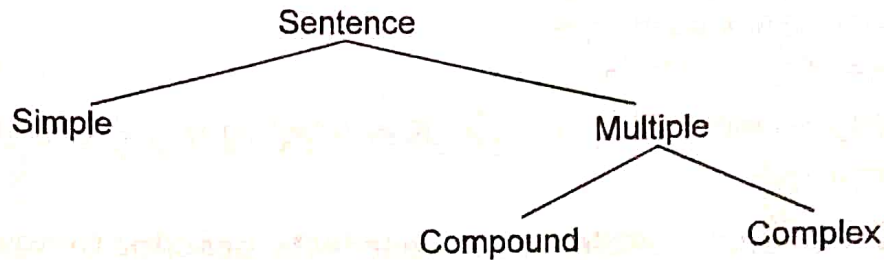

TYPES OF SENTENCES

Look at the diagram :

ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇ ପ୍ରକାର: Simple ଏବଂ Multiple

Simple Sentence (ସରଳ ବାକ୍ୟ) ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଧୀନ ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ (Clause) ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ । Multiple Sentenceରେ ଏକାଧିକ ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ ରହିଥାଏ । ଏହି ବାକ୍ୟ ପୁଣି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର: Compound Sentence (ଯୌଗିକ ବାକ୍ୟ) ଏବଂ Complex Sentence (ଜଟିଳ ବାକ୍ୟ) ।

THE SIMPLE SENTENCE

Study the following sentences :

1. Boys fly kites.
2. We are students.
3. He was a teacher.
4. She sang a song.

1 - 4 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ Boys, We, He ଏବଂ She ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବସି Subject (କର୍ତ୍ତା)ର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । fly, are (Present ବର୍ତ୍ତମାନ) was, sang (Past ଅତୀତ) tenseର ସୂଚନା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହି କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ (Finite) ସମାପିକା କ୍ରିୟା । ଉପରିଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତା ଓ ଗୋଟିଏ ସମାପିକା କ୍ରିୟା ରହିଅଛି । ଏହା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ Finite clause ବା Independent sentence । ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ Simple Sentence (ସରଳ ବାକ୍ୟ) କୁହାଯାଏ ।

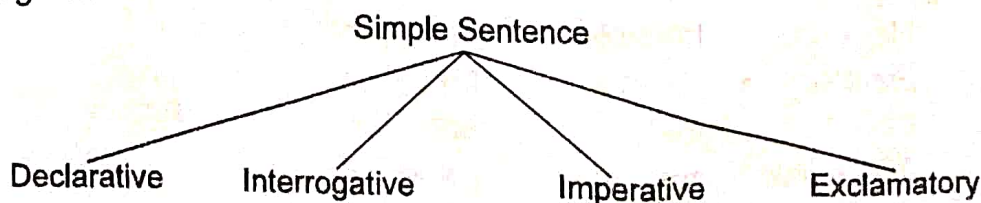
A clause is a group of words that contains a subject and a verb, forming a sentence or a part of a sentence. A finite verb is a verb that shows the tense either past or present.

- A sentence which consists of only one clause that can stand by itself is called a simple sentence or A simple sentence has only one subject and one finite verb.

ଯେଉଁ ବାକ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସମାପିକା କ୍ରିୟା ରହିଥାଏ, ତାକୁ ସରଳ ବାକ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

Kinds of Simple Sentences :

Look at the diagram :

ସରଳ ବାକ୍ୟ ତାରି ପ୍ରକାର—

1. Declarative sentence	ଉଚ୍ଛିତ୍ତ ବା ବିବୃତିସୂଚକ ବାକ୍ୟ
2. Interrogative sentence	ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ବାକ୍ୟ
3. Imperative sentence	ଅନୁଜ୍ଞାସୂଚକ ବାକ୍ୟ
4. Exclamatory sentence	ବିସ୍ମୟସୂଚକ ବାକ୍ୟ

1. DECLARATIVE SENTENCE (ବିବୃତିସୂଚକ ବାକ୍ୟ)

1. We go to school at 10 a.m.
2. The moon shines at night.
3. Books are our friends.

1-3 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ fact (ତଥ୍ୟ) ଓ ବିବୃତି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ Statement ବା Declarative sentence କୁହାଯାଏ ।

We use declarative sentences to state facts, describe things or report events.

Declarative sentence ଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗଠନ କରାଯାଏ ।

(i) SV:

	Subject କର୍ତ୍ତା	Verb (Intransitive) କ୍ରିୟା (ଅକର୍ମକ) (without object)
1.	Babies	cry.
2.	The wind	blows.
3.	Girls	are laughing.
4.	We	sleep.
5.	Lions	roar.

1-5 ବାକ୍ୟରେ କେବଳ Subject (କର୍ତ୍ତା) ଏବଂ Verb (କ୍ରିୟା) ରହିଅଛି । କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ନିଜର ଅଂଶୀଦାର ରୂପେ କେବଳ କର୍ତ୍ତା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର କର୍ମ ନ ଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ Intransitive (ଅକର୍ମକ) କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ । କେତେକ ଅକର୍ମକ କ୍ରିୟାର ତାଲିକା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ache	cry	fall	rise	slip	stop
arrive	dance	flow	roar	smile	swim
blow	die	fly	shine	sneeze	wait
cease	exist	laugh	sigh	snore	weep
come	faint	prosper	sleep	sob	work

(ii) SVC :

	Subject କର୍ତ୍ତା	Verb କ୍ରିୟା	Complement ପରିପୂରକ
6.	My father	is	a farmer.
7.	He	was	a teacher.
8.	He	became	a doctor.
9.	Rina	looks	pretty.
10.	I	feel	hot.
11.	Champak	smells	sweet.

6-11 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ Subject (କର୍ତ୍ତା), Verb (କ୍ରିୟା) ଓ Complement (ପରିପୂରକ) ରହିଥାନ୍ତି । କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ be verb (am, is, are, was, were) looks, feel, become, smell ପରେ ଯଥାକ୍ରମେ a farmer, a teacher, a doctor (ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ) ଏବଂ pretty, hot, sweet (ବିଶେଷଣ ପଦ) ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏହି ବିଶେଷ୍ୟ ଓ ବିଶେଷଣ ପଦଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ Complement କୁହାଯାଏ । Complementଗୁଡ଼ିକ ବିଶେଷ୍ୟ କିମ୍ବା ବିଶେଷଣ ପଦ ହୋଇପାରନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ Complementଗୁଡ଼ିକ be verb (am, is, are, was, were) look, seem, appear, become, feel, smell (link verb) କ୍ରିୟା ପରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେତେକ କ୍ରିୟା ତା'ର ଅଂଶୀଦାର ରୂପେ କର୍ତ୍ତା ଓ ଗୋଟିଏ Complement ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

	କର୍ତ୍ତା	କ୍ରିୟା	ପରିପୂରକ
12.	He	remained	uncertain.
13.	My dream	came	true.
14.	We	got	ready.
15.	She	kept	silent.
16.	They	stood	firm.
17.	Honey	tastes	sweet.
18.	Milk	went	sour.

(iii) SVO :	Subject କର୍ତ୍ତା	Verb (Transitive) କ୍ରିୟା (ସକର୍ମକ) (with Object) କର୍ମ	Object କର୍ମ
19.	We	play	cricket.
20.	I	killed	a snake.
21.	My father	built	a house.
22.	They	won	the match.
23.	Farmers	grow	vegetables.

19-23 ବାକ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା, କ୍ରିୟା ଓ କର୍ମ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର କର୍ମ ଥିବାରୁ ଏହିଗୁଡ଼ିକୁ Transitive (ସକର୍ମକ) କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ । କ୍ରିୟାକୁ What ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶ୍ନ କରାଗଲେ ଉତ୍ତରଟି Object (କର୍ମ) ହୋଇଥାଏ ।

What do we play ? cricket (object) ନିମ୍ନରେ କେତୋଟି Transitive verbର ତାଲିକା ଦିଆଗଲା ।

accept	close	fear	kill	own	see
answer	complete	find	know	pass	sell
begin	cut	forget	like	plant	start
believe	dislike	hate	lose	play	take
build	drive	have	love	produce	want
catch	eat	hear	meet	receive	wash
clean	enjoy	help	need	remember	win

(iv) SVOO :	Subject କର୍ତ୍ତା	Verb transitive କ୍ରିୟା (ସକର୍ମକ)	Object indirect ଗୌଣକର୍ମ	Object direct ମୁଖ୍ୟକର୍ମ
24.	The teacher	asked	her	a question.
25.	Father	bought	me	a pen.
26.	Mother	tells	us	stories.
27.	Mr. Das	teaches	us	English.
28.	He	wrote	her	a letter.

24-28 ବାକ୍ୟରେ Subject, Verb ଏବଂ ଦୁଇଟି Object ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । ask, bought, tells, teaches, wrote କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର କର୍ମ ଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ Transitive verb (ସକର୍ମକ) କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ । ଏହି କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର ଦୁଇଟି କର୍ମ ଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଦ୍ୱିକର୍ମକ (Di-transitive) କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ । Indirect object (ଗୌଣ କର୍ମ) ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟକ୍ତିକର ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ ଏବଂ କ୍ରିୟା ନିକଟରେ ବସେ । କ୍ରିୟାକୁ who ବା whom ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଉତ୍ତରଟି ଗୌଣ କର୍ମର ସୂଚନା ଦିଏ । Direct object (ମୁଖ୍ୟକର୍ମ) ଗୁଡ଼ିକ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ଗୌଣକର୍ମ ପରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । What ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଉତ୍ତରଟି ମୁଖ୍ୟ କର୍ମର ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସକର୍ମକ କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ୨୮ଟି କର୍ମ ନେଇଥାଏ ।

allow	draw	grant	owe	read	sing
ask	feed	lend	pass	refuse	teach
bring	find	make	pay	sell	tell
buy	get	mix	prepare	send	write
cook	give	offer	promise	show	win

(v) SVOC:	Subject କର୍ତ୍ତା	Verb କ୍ରିୟା	Object କର୍ମ	Complement ପରିପୂରକ
29	We	elected	Raju	our monitor
30	They	call	him	Kalia
31	Parents	named	their daughter	Sonali
32	The judgement	proved	him	innocent
33	Mrs. Panda	made	Jiban	her secretary

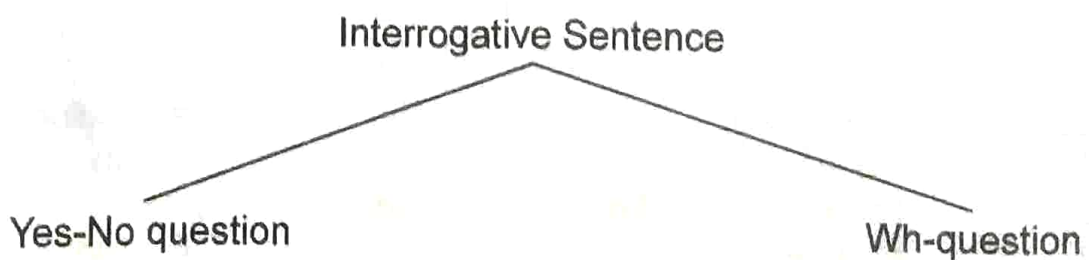
29-33 ବାକ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା, କ୍ରିୟା, କର୍ମ ଓ ପରିପୂରକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର କର୍ମ ଓ ପରିପୂରକ ରହିଅଛି । ପରିପୂରକଗୁଡ଼ିକର କର୍ମ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ Object Complement କୁହାଯାଏ । ତଳେ ଏହିଭଳି କେତେକ କ୍ରିୟାର ତାଲିକା ଦିଆଗଲା ।

appoint	drag	make	pull	shoot	throw
call	drive	name	select	stick	turn
consider	elect	point	send	store	want
direct	lead	place	set	sweep	wipe

2. INTERROGATIVE SENTENCES (ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ବାକ୍ୟ)

Sentences which we use to ask questions are called Interrogative sentences.

ଯେଉଁ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପାଇବା ପାଇଁ ପଚରାଯାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ବାକ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

Interrogative sentence ଦୁଇ ପ୍ରକାର : (i) Yes-No question, (ii) Wh-question

(i) Yes / No questions :

Look at the following sentences :

1. Is he a magician ?
2. Are you going to the fair ?
3. Was she a singer ?
4. Were they players ?
5. Do the boys like sweets ?
6. Did he attend the meeting ?
7. Shall we go home ?

1-7 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କେବଳ Yes କିମ୍ବା Noରେ ଦେଇହେବ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏଣୁ ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ Yes/No (ହଁ କିମ୍ବା ନା) question କୁହାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ ଓ ଶବ୍ଦକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

Yes-No question ପାଇଁ ଆମେ ସାଧାରଣତଃ ବାକ୍ୟ ଆରମ୍ଭରେ Primary Auxiliary ବା Modal Auxiliary ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ । Primary Auxiliary ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା Am, Is, Are, Was, Were, Do, Does, Did, Have, Has, Had (11ଟି) ଓ Modal Auxiliary ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା Shall, Should, Will, Would, Can, Could, May, Might, Must, Ought to, Used to, Need (Needn't), Dare (Daren't) (13ଟି) ।

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭରେ Auxiliary verb (ସହାୟକ କ୍ରିୟା) ତା' ପରେ Subject (କର୍ତ୍ତା) ଓ Main verb (ପ୍ରଧାନ କ୍ରିୟା) ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଅଛି ଓ ଶେଷରେ Question mark ପ୍ରଶ୍ନ ଚିହ୍ନ(?) ରହିଅଛି ।

Auxiliary verb + Subject + Main verb..... ?
ସହାୟକ କ୍ରିୟା କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଧାନ କ୍ରିୟା

(ii) Wh-questions :

Look at the following sentences :

8. What do you want ?	9. When did you come ?
10. Where do you live ?	11. Why did you come late ?
12. Who(m) are you looking for ?	13. Which is your book ?

8-13 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ ଖବର, ସମ୍ବନ୍ଧ ବା ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଯାଇଛି । ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ What, When, Where, Why ଏବଂ Who(m), which ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହି ପଦକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ Wh-word କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ Wh-question ବା Interrogative Sentence କୁହାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର 'ହଁ' କିମ୍ବା 'ନା'ରେ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ଏହାର ଉତ୍ତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ Information question କୁହାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ ଓ ଶବ୍ଦକ୍ରମ (Word order)କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

Wh-word + Auxiliary + Subject + Main verb.....?

ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ ନଅଟି Wh-word ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଯଥା- What (କ'ଣ ବା କେଉଁ), Who (କିଏ), Whom (କାହାକୁ), When (କେତେବେଳେ), Where (କେଉଁଠି), Which (କେଉଁଟି), Whose

(କାହାର), Why (କାହିଁକି) ଏବଂ How (କିପରି) । How ପଦଟି Wରେ ଆରମ୍ଭ ନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବାରୁ ଏହା Wh-word ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

3. IMPERATIVE SENTENCES (ଅନୁଜ୍ଞାସୂଚକ ବାକ୍ୟ)

Study the following examples :

1. March on, soldiers. (Command ଆଦେଶ)
2. Go out of the room soon. (Order ଆଦେଶ)
3. Obey your elders. (Advice ଉପଦେଶ)
4. Please lend me your book. (Request ଅନୁରୋଧ)
5. Write on the both sides of the answer book. (Instruction ନିର୍ଦ୍ଦେଶ)
6. Beware of the dog. (Warning ସତର୍କ ସୂଚନା)
7. Have pity on me. (Prayer ପ୍ରାର୍ଥନା)
8. Enjoy a happy conjugal life. (Wish ଆକାଞ୍ଛା)
9. Let's hold a meeting. (Suggestion ପ୍ରସ୍ତାବ, ପରାମର୍ଶ)
10. Let me help you lift the box. (ପ୍ରସ୍ତାବ)
11. Let him / her / them sing a song.

1-8 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ରିୟା ପଦରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କର୍ତ୍ତା you/we ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରହିଅଛି । ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଦେଶ, ଉପଦେଶ, ଅନୁରୋଧ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ସତର୍କତା, ପ୍ରାର୍ଥନା, ଆକାଞ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

9-11 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ Letରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ପରାମର୍ଶର ସୂଚନା ଦେଉଅଛି । ଏହି ବାକ୍ୟର କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ (First person) We ଓ । କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ (Third person) He, She, They ହୋଇଅଛି । ଏଭଳି ବାକ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା You / I କୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରଖାଯାଇଛି । 1-11 ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ Imperative sentence କୁହାଯାଏ ।

Imperative sentences are used to express command, request, advice and suggestions.

4. EXCLAMATORY SENTENCES (ବିସ୍ମୟସୂଚକ ବାକ୍ୟ)

Read the following examples :

1. Alas ! Her uncle is dead. (Sorrow, ଦୁଃଖ)
2. Ah, what a lovely baby ! (Delight, ଆନନ୍ଦ)
3. Hurrah ! We have won the match. (Joy, ଉଲ୍ଲାସ)
4. Oh, look ! They are fighting fiercely. (Surprise, ବିସ୍ମୟ)

1-4 ବାକ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ Alas, Ah, Hurrah, Oh (Interjection) ପଦଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଆବେଶ (emotion) ଓ ଗଭୀର ମନୋଭାବ ଯଥା- ଦୁଃଖ, ଆନନ୍ଦ, ଉଲ୍ଲାସ ଓ ବିସ୍ମୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ଓ ବାକ୍ୟ ଶେଷରେ Exclamation Mark ବା ବିସ୍ମୟସୂଚକ ଚିହ୍ନ (!) ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ Exclamatory sentence କୁହାଯାଏ । **Exclamatory sentences express surprise, joy, sorrow etc.**

5. What a nice garden it is !
6. How clever the boy is !
7. How beautifully she sings !

What ଏବଂ How ବ୍ୟବହାର କରି exclamatory sentence ଗଠନ କରାଯାଏ । What ସହିତ noun phrase ଏବଂ How ସହିତ (Adjective) ବିଶେଷଣ ପଦ ବା (Adverb) କ୍ରିୟାବିଶେଷଣ ପଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ଓ ବାକ୍ୟ ଶେଷରେ ବିସ୍ମୟସୂଚକ(!) ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଏ ।

ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ ଓ ଶବ୍ଦକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

What + Noun phrase + Subject + Verb !

How + Adjective / Adverb + Subject + Verb !

Exclamatory Sentenceକୁ Declarative Sentenceରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ ।

Exclamatory - What a nice garden it is !

Declarative - It is a very nice garden.

Exclamatory - How clever the boy is !

What a clever boy he is !

Declarative - He is a very clever boy.
